

Відділ освіти, культури, молоді та спорту Овідіопольської селищної ради

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №
для лаборанта в кабінеті інформатики
Овідіопольського ліцею імені Т.Шевченка Овідіопольської селищної ради
Одеського району Одеської області

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ в.о. директора
Овідіопольського ліцею імені
Т.Шевченка Овідіопольської
селищної ради Одеського району
Одеської області

_____ № _____
(дата)

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №
для лаборанта в кабінеті інформатики
Овідіопольського ліцею імені Т.Шевченка Овідіопольської селищної ради
Одеського району Одеської області**

1. Загальні вимоги безпеки

1.1. Інструкція з охорони праці для лаборанта в кабінеті інформатики розроблена відповідно до Закону України «Про охорону праці» (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-XII) в редакції від 20.01.2018 р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 01 вересня 2017 року, з урахуванням «Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу» ДСанПіН 5.5.2.008-01, затверджених постановою Головного санітарного лікаря України від 14.08.2001 р. № 63 і погоджених Міністерством освіти і науки України від 05.06.2001 р., «Правил безпеки під час навчання в кабінетах інформатики навчальних закладів системи загальної середньої освіти», затверджених наказом Держкомітету України з нагляду за охороною праці від 16.03.2004 р. № 81, із змінами і доповненнями від 06.11.2007 року.

1.2. Інструкція з охорони праці для лаборанта в кабінеті інформатики встановлює вимоги охорони праці перед початком, під час і по закінченню роботи працівника, виконуючого обов'язки лаборанта в кабінеті інформатики, а також порядок його дій в аварійних ситуаціях.

1.3. До роботи лаборантом кабінету інформатики допускаються особи, які пройшли інструктаж з охорони праці, пройшли медичний огляд, а також не мають протипоказань за станом свого здоров'я.

1.4. Лаборант повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку, встановлені в установі режими праці і відпочинку.

1.5. При роботі в кабінеті інформатики можлива дія на працівника ряду наступних небезпечних і шкідливих виробничих факторів:

- несприятливий вплив на організм людини неіонізуючих електромагнітних випромінювань моніторів;
- небезпечний вплив на зір візуальних ергономічних параметрів моніторів, що виходять за межі оптимального діапазону;
- порушення гостроти зору, викликане недостатньою освітленістю в кабінеті інформатики;
- ураження електричним струмом внаслідок несправного функціонування електрообладнання в кабінеті інформатики.

1.6. У кабінеті інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій встановлена, складна, що вимагає обережного і особливо обережного поводження, дорога апаратура: персональні комп'ютери, принтер, роутер, а також інші технічні засоби. Під час роботи променева трубка монітора працює під дуже високою напругою. Якщо неправильно поводитися з апаратурою, кабелями, моніторами, системними блоками, виникає можливість отримати важкі ураження електричним струмом, спричинити пожежу апаратури.

1.7. Кабінет інформатики повинен бути укомплектований медичною аптечкою з набором необхідних медикаментів і перев'язувальних засобів надання першої допомоги при отриманні травм або при поганому самопочутті.

1.8. При роботі в кабінеті інформатики потрібно обов'язково слідувати вимогам цієї інструкції, правилам безпеки, знати точні місця розташування первинних засобів пожежогасіння.

1.9. Кабінет інформатики повинен бути оснащений 2-ма справними вуглекислотними вогнегасниками.

1.10. При неправильному функціонуванні комп'ютерного обладнання та периферійних пристроїв необхідно негайно припинити роботу і повідомити про це вчителя інформатики.

1.11. У процесі роботи з персональними комп'ютерами лаборант кабінету інформатики зобов'язаний дотримуватися встановленого порядку проведення робіт, правил особистої гігієни, а також дотримувати в чистоті своє робоче місце.

1.12. Особи, які допустили невиконання або порушення цієї *інструкції з охорони праці для лаборанта в кабінеті інформатики*, будуть притягнуті до відповідальності, крім того, зі співробітником проводиться позаплановий інструктаж з охорони праці на робочому місці.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи лаборанта кабінету інформатики

2.1. Лаборанту потрібно повністю включити освітлення в кабінеті інформатики, переконавшись в справному функціонуванні світильників. Найменша освітленість в кабінеті повинна перевищувати 300 лк (20 Вт/кв.м) при люмінесцентних лампах і бути не менше 150 лк (48 Вт/кв.м) при лампах розжарювання.

2.2. Необхідно переконавшись в справній роботі електрообладнання кабінету:

- світильники повинні бути надійно підвішені до стелі і мати світлорозсіювальну арматуру;
- комутаційні коробки повинні закриватися кришками;

- на корпусах і кришках вимикачів і розеток не допускається наявність тріщин і відколів, а також оголених контактів.
- 2.3. Слід упевнитися в правильній розстановці меблів в кабінеті інформатики.
- 2.4. Важливо перевірити відсутність видимих пошкоджень робочого місця і обладнання.
- 2.5. Провітрити кабінет інформатики та переконатися, щоб температура повітря в приміщенні була в межах $19,5 \pm 0,5$, відносна вологість повітря повинна знаходитися в діапазоні від 55-ти до $60 \pm 5\%$.
- 2.6. Потрібно переконатися в наявності захисного заземлення наявного обладнання, а також закритість системних блоків, щільного підключення вилок до роз'ємів монітора і системного блоку.
- 2.7. На прохання вчителя лаборант повинен завантажити сервер, включити персональні комп'ютери, мережеве обладнання, здійснити перевірку стабільності і чіткості зображення на екранах, наявності стабільного підключення Інтернет.
- 2.8. Під час роботи ПК монітор є джерелом підвищеного електромагнітного випромінювання, яке при роботі поблизу екрана несприятливо діє на зір, викликає втому і зниження працездатності. Отже, потрібно працювати з комп'ютером на відстані 60-70 см, допустимо не менше 50-ти сантиметрів.
- 2.9. Клавіатура повинна бути зручною для виконання роботи двома руками, конструктивно відокремлена від монітору для забезпечення можливості її оптимального розташування та прийняття раціональної робочої пози. Висота клавіатури на рівні середнього ряду не повинна перевищувати 30 мм. Клавіатуру слід розташовувати на поверхні столу на відстані 100-300 мм від краю, який повернутий до користувача. Кут нахилу до панелі клавіатури має знаходитись в межах від 5° до 15°.
- 2.10. Лаборанту необхідно стежити за станом зелених насаджень в класі інформатики, виконувати періодичне вологе прибирання робочих місць.
- 2.11. Не можна здійснювати роботу в кабінеті при недостатньому освітленні, запиленості моніторів, або при поганому самопочутті.
- 2.12. Не допускається
- використання електрообладнання кабінету інформатики в умовах, що не відповідають вимогам інструкцій підприємств-виробників;
 - експлуатація кабелів та проводів з пошкодженою або такою, що втратила захисні властивості за час експлуатації, ізоляцією;
 - розміщення електрообладнання поблизу джерел тепла, у місцях з недостатньою вентиляцією;
 - залишати працюючий персональний комп'ютер без догляду на тривалий час - більше 30 хв.;
 - підключення персонального комп'ютера до електромережі та електророзеток, що не мають захисного заземлення.
- 2.13. У разі несправності електрообладнання, його складових частин слід звернутися до працівників сервіс-центрів, не починати повторне вмикання або ремонт самостійно.

3. Вимоги безпеки під час роботи лаборанта в кабінеті інформатики

3.1. Не рекомендується допускати заняття за одним комп'ютером 2-х і більше учнів.

3.2. При працюючому комп'ютері відстань від очей до екрана має становити 60-70 сантиметрів, рівень очей має припадати на центр екрана або на 2/3 його висоти.

3.3. Треба стежити за тим, щоб зображення на екранах моніторів було стабільним, яким і чітким, не мало ніяких мерехтінь символів і фону, на екранах не повинно бути відблисків і віддзеркалень світильників, вікон та інших навколишніх предметів.

3.4. Тривалість роботи з комп'ютерами не повинна перевищувати:

- для учнів 1 класів – 10-ти хвилин;
- для учнів 2-5 класів - 15-ти хвилин;
- для учнів 6-7 класів - 20-ти хвилин;
- для учнів 8-9 класів – 20-25-ти хвилин;
- для учнів 10-11 класів при двох уроках поспіль: на першому з них - 30-ти хвилин, на другому - 20-ти хвилин, після чого важливо зробити невелику перерву не менше десяти хвилин для виконання спеціальних вправ, які здатні зняти накопичене зорове стомлення.

3.5. Під час практичних занять щоденна тривалість роботи за комп'ютерами не може бути більше 3-х годин для учнів старше 16 років і 2-х годин для учнів молодше 16 років з обов'язковим проведенням спеціальної гімнастики для очей через кожні 20-25 хвилин роботи і фізичних вправ через кожні 45 хвилин під час перерв.

3.6. Заняття в гуртках з використанням комп'ютерів повинні проводитися не раніше, ніж через одну годину після закінчення навчальних занять у школі, не частіше двох разів на тиждень загальною тривалістю: для учнів 5-х класів - не більше 1 години, для учнів 6-х класів та старше - до півтори години.

3.7. Не рекомендується використовувати в кабінеті інформатики для написання необхідної інформації крейдову дошку.

3.8. З метою забезпечення належної природної освітленості в кабінеті не слід розставляти на підвіконнях квіти.

3.9. Всі використовувані в кабінеті інформатики демонстраційні електроприлади, мультимедійний проектор, інтерактивна дошка повинні бути в справному стані і мати заземлення.

3.10. Скло вікон в кабінеті інформатики повинно очищатися від пилу, а також повинна проводитися періодична очистка світильників не рідше двох разів на рік.

3.11. При відкриванні вікон рами необхідно фіксувати у відкритому положенні гачками. При відкриванні фрамуг обов'язково повинні бути особливі обмежувачі.

3.12. На клавіші потрібно натискати плавно, не допускаючи різких ударів. Працювати на клавіатурі слід тільки чистими руками.

3.13. Ні в якому разі не намагайтеся самостійно усунути виниклі несправності в роботі комп'ютерного та периферійного обладнання.

3.14. У кабінеті інформатики забороняється:

- торкати роз'єми сполучних кабелів;
- торкатися до проводів і пристроїв заземлення;

- торкати екран, задню сторону монітора і системного блоку;
- класти предмети на монітор і системний блок;
- працювати у вологому одязі, або мокрими руками.

3.15. Не дозволяти учням включати без дозволу вчителя персональні комп'ютери, принтери, сканери, мультимедійний проектор, ксерокс і інші периферійні пристрої.

3.16. Не дозволяти учням відкривати розподільний щиток, самим включати або вимикати електромережу комп'ютерного класу.

3.17. Стежити за виконанням учнями правил та інструкцій з охорони та гігієни праці, дотримуватися інструкції з охорони праці для лаборанта кабінету інформатики та ІКТ.

3.18. Необхідно не рідше 2 разів на рік проводити очистку системних блоків комп'ютерів від пилу, очищати поверхню клавіатури від бруду, не рідше 1 разу на тиждень протирати екрани моніторів спеціальними серветками.

3.19. Потрібно перевіряти кліматичний стан кабінету інформатики та ІКТ, в обов'язковому порядку провітрювати кабінет інформатики після кожного уроку.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи лаборанта

4.1. Лаборанту комп'ютерного класу, відповідно до даної інструкції з охорони праці для лаборанта в кабінеті інформатики та обчислювальної техніки, потрібно простежити, щоб були вимкнені всі комп'ютери, відключене живлення електрообладнання кабінету.

4.2. Робочі місця повинні бути приведені в повний порядок.

4.3. Важливо ретельно провітрити приміщення і провести вологе прибирання.

4.4. Необхідно закрити всі вікна, фрамуги, вимкнути світло.

4.5. Про всі виявлені недоліки, що виникли під час роботи, повідомити вчителю інформатики або заступнику директора школи з адміністративно-господарської частини.

4.6. Слід сповістити викладача інформатики про закінчення робочого дня.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. При ураженні електричним струмом в кабінеті інформатики варто негайно відключити комп'ютери загальним рубильником, надати першу допомогу потерпілому, при необхідності негайно відправити його до найближчої лікувальної установи, а також повідомити про цей інцидент адміністрації освітнього закладу і медсестрі школи.

5.2. У разі загоряння комп'ютерної апаратури швидко відключити електроживлення кабінету, допомогти вчителю інформатики провести евакуацію учнів з класу, зателефонувати за номером 101, чітко повідомивши при цьому своє ПІП та адресу ліцею (вул. Т.Шевченка, 212); повідомити про пожежу директора ліцею та заступника директора з АГЧ, приступити до гасіння осередку загоряння за допомогою наявних первинних засобів пожежогасіння.

5.3. При прориві системи опалення потрібно негайно вивести учнів з кабінету інформатики, перекрити засувки в тепловому вузлі будівлі і викликати слюсаря-сантехніка.

5.4. При отриманні травми слід надати першу допомогу потерпілому, повідомити про це адміністрації школи, медичній сестрі, при необхідності

здійснити відправку потерпілого до найближчого медичного закладу.

5.5. У разі появи несправності в функціонуванні комп'ютера треба зробити його виключення і повідомити про це вчителя інформатики.

5.6. Про кожний нещасний випадок, що стався в комп'ютерному класі, лаборант кабінету інформатики зобов'язаний негайно повідомити адміністрацію навчального закладу.

Інструкцію розробив:

Інженер

(підпис)

Михайловська М.В.

УЗГОДЖЕНО:

Відповідальний за роботу з
охорони праці в закладі

(підпис)

Ляшенко В. В.

Завідувач господарством
закладу

(підпис)

Мальцев А. О.

Голова профспілкового
комітету

(підпис)

Степановська Н.І.